

Спостереження і подальша допомога

Консультування з репродуктивних питань

Prefumo F, Johnson MR, van Wassenaeer-Leemhuis A, Wolke D

Цільова група

Матері дуже передчасно народжених немовлят і їхні партнери

Група користувачів

Працівники у сфері охорони здоров'я, команди, які відповідальні за спостереження, неонатальні відділення, заклади охорони здоров'я, місцеві органи влади, які реалізують державну політику в сфері охорони здоров'я

Формулювання стандарту

Матерів дуже передчасно народжених немовлят або матерів, які мали ускладнення під час вагітності, та їхніх партнерів консультують щодо ризику повторних передчасних пологів і рецидиву ускладнень під час наступних вагітностей, а також інформують про стратегії запобігання ризикам ускладнень як перед зачаттям, так і під час наступної вагітності.

Обґрунтування

Мета – оцінювання та аналіз ризику повторних передчасних пологів або рецидиву інших тяжких ускладнень вагітності після народження немовляти, що належить до групи високого ризику.

Порівняно з загальною популяцією для жінок, які мали передчасні пологи, існує підвищений ризик передчасних пологів під час наступних вагітностей. (1,2) Цей підвищений ризик стосується як спонтанних, так і ятрогенних передчасних пологів.

Що стосується спонтанних передчасних пологів, то знизити ризик рецидиву може низка втручань перед зачаттям: відмова від куріння та вживання рекреаційних наркотиків, належне лікування супутніх захворювань матері, включаючи лікування інфекцій статевих шляхів, та досягнення нормального індексу маси тіла. (1,3,4) Під час наступної вагітності лікування безсимптомної бактеріурії, введення прогестерону та цервікальний серкляж продемонстрували ефективність у зниженні ризику передчасних пологів у жінок із короткою шийкою матки. (1,3,5,6)

Що стосується ятрогенних передчасних пологів, то значна частка таких випадків пов'язана з порушеннями плацентарного кровотоку, такими як прееклампсія та затримка росту плода. При цьому ризик рецидиву таких порушень є вищим, ніж у загальній популяції, але його можна знизити за допомогою прийому низьких доз аспірину, кальцію, а також дієти та зміни способу життя. (2,7,8)

Переваги

Переваги у короткостроковій перспективі

Н/З

Переваги у довгостроковій перспективі

- Краща поінформованість батьків (консенсус)
- Належні втручання до зачаття, ранніх етапів вагітності або ведення вагітності (1,3,4)
- Зниження ризику повторних передчасних пологів (1,3–6)
- Зниження ризику рецидиву прееклампсії та затримки росту плода (2,7–9)

Компоненти стандарту

Компонент	Оцінка якості доказів	Індикатор дотримання стандарту
Для батьків і сім'ї		
1. Інформування матерів і їхніх партнерів із боку медичних працівників про стратегії запобігання повторним передчасним пологам або ускладненням вагітності перед випискою з лікарні або під час візитів у рамках подальшого спостереження (див. «Пологи та переведення»).	В (Висока якість)	Інформаційний лист для пацієнтів
2. Отримання матерями та їхніми партнерами підтримки, яка допомагає впоратися з невизначеністю щодо результатів майбутніх вагітностей.	В (Висока якість)	Надання батькам зворотного зв'язку
Для працівників у сфері охорони здоров'я		
3. Обов'язкове дотримання усіма працівниками у сфері охорони здоров'я локальних настанов щодо консультування з репродуктивних питань жінок із ускладненнями під час попередніх вагітностей і ризиком їх рецидиву, включаючи маршрути інтегрованого допологового спостереження (1–8)	А (Висока якість) В (Висока якість)	Настанова

4. Проходження всіма відповідальними працівниками у сфері охорони здоров'я підготовки щодо консультування з репродуктивних питань жінок із ускладненнями під час попередніх вагітностей і ризиком їх рецидиву.	В (Висока якість)	Документація щодо підготовки

Для перинатального та неонатального відділення, лікарні та команди, відповідальної за спостереження

5. Наявність і регулярне оновлення локальних настанов щодо консультування з репродуктивних питань жінок із ускладненнями під час попередніх вагітностей і ризиком їх рецидиву, включаючи маршрути інтегрованого допологового спостереження на відповідному рівні перинатальної допомоги (1–8)	A (Висока якість)
B (Висока якість)	Настанова
6. Підтримка комунікації щодо проблем зі здоров'ям у матерів, які можуть вплинути на догляд за новонародженою дитиною.	В (Висока якість)	Клінічні записи
7. Забезпечення підготовки щодо консультування з репродуктивних питань жінок із ускладненнями під час попередніх вагітностей і ризиком їх рецидиву.	В (Висока якість)	Документація щодо підготовки

Для служб охорони здоров'я

8. Наявність і регулярне оновлення національних настанов щодо консультування з репродуктивних питань жінок із ускладненнями під час попередніх вагітностей і ризиком їх рецидиву, включаючи маршрути інтегрованого допологового спостереження (1–8)	A (Висока якість)
B (Висока якість) | Настанова |
|---|--|-----------|

9. Виділення або включення у страхові пакети фінансування для спостереження за матерями та надання їм цільової допологової допомоги під час наступних вагітностей.	В (Середня якість)	Звіт за результатами аудиту
--	--------------------	-----------------------------

Наступні кроки — подальший розвиток допомоги

Подальший розвиток	Оцінка якості доказів
Для батьків і сім'ї	Н/З
Для працівників у сфері охорони здоров'я	Н/З
Для неонатального відділення, лікарні та команди, відповідальної за спостереження	Н/З
Для служби охорони здоров'я	Н/З

Початкові дії

Перші кроки
Для батьків і сім'ї
Інформування матерів і їхніх партнерів із боку працівників у сфері охорони здоров'я про ускладнення під час вагітності та про можливість отримання цільової допомоги під час наступних вагітностей.
Для працівників у сфері охорони здоров'я
- Проходження підготовки щодо консультування з репродуктивних питань жінок із ускладненнями під час попередніх вагітностей і ризиком їх рецидиву. - Розробка та впровадження стратегії комунікації з іншими закладами охорони здоров'я, що забезпечують антенатальний догляд.
Для перинатального та неонатального відділення, лікарні та команди, відповідальної за спостереження
- Доступність служби, яка надає послугу антенатального догляду жінкам з ризиком рецидиву ускладнень під час повторної вагітності. - Розробка та реалізація локальних настанов щодо консультування батьків, які мають дітей з групи ризику виникнення порушень розвитку з репродуктивних питань. - Розробка інформаційних матеріалів щодо маршрутів спостереження, доступних для жінок, для яких існує ризик рецидиву ускладнень під час повторної вагітності.

- Підтримка участі медичних працівників у підготовці щодо консультування з репродуктивних питань жінок із ускладненнями під час попередніх вагітностей і ризиком їх рецидиву.
- Забезпечення фінансування та ресурсів для надання антенатальної допомоги жінкам під час наступних вагітностей.

Для служби охорони здоров'я

- Розробка й реалізація національних настанов щодо маршрутів перинатальної допомоги, які забезпечують інтеграцію допологового спостереження для жінок із ускладненнями під час попередніх вагітностей і ризиком їх рецидиву.

Джерела:

1. Iams JD, Berghella V. Care for women with prior preterm birth. Am J Obstet Gynecol. 2010 Aug;203(2):89–100.
2. Friedman AM, Cleary KL. Prediction and prevention of ischemic placental disease. Semin Perinatol. 2014 Apr;38(3):177–82.
3. Colicchia LC, Simhan HN. Optimizing Subsequent Pregnancy Outcomes for Women with a Prior Preterm Birth. Am J Perinatol. 2016 Feb;33(3):267–75.
4. Stang J, Huffman LG. Position of the Academy of Nutrition and Dietetics: Obesity, Reproduction, and Pregnancy Outcomes. J Acad Nutr Diet. 2016 Apr;116(4):677–91.
5. Berghella V, Rafael TJ, Szychowski JM, Rust OA, Owen J. Cerclage for short cervix on ultrasonography in women with singleton gestations and previous preterm birth: a meta-analysis. Obstet Gynecol. 2011 Mar;117(3):663–71.
6. Norman JE, Marlow N, Messow C-M, Shennan A, Bennett PR, Thornton S, et al. Vaginal progesterone prophylaxis for preterm birth (the OPPTIMUM study): a multicentre, randomised, double-blind trial. The Lancet. 2016 May 21;387(10033):2106–16.
7. Costa ML. Preeclampsia: Reflections on How to Counsel About Preventing Recurrence. J Obstet Gynaecol Can JOGC J Obstet Gynecol Can JOGC. 2015 Oct;37(10):887–93.
8. Mol BWJ, Roberts CT, Thangaratinam S, Magee LA, de Groot CJM, Hofmeyr GJ. Pre-eclampsia. The Lancet. 2016 Mar;387(10022):999–1011.
9. Rolnik DL, Wright D, Poon LC, O’Gorman N, Syngelaki A, de Paco Matallana C, et al. Aspirin versus Placebo in Pregnancies at High Risk for Preterm Preeclampsia. N Engl J Med. 2017 Aug 17;377(7):613–22.

Перше видання, листопад 2018 р.

european standards of
care for newborn health

Пропоноване бібліографічне посилання:

EFCNI, Prefumo F, Johnson MR et al., European Standards of Care for Newborn Health: Reproductive counselling. 2018.

Особлива подяка Національній службі здоров'я України, Дитячому фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні та громадській організації «Ранні пташки» — Асоціації батьків передчасно народжених дітей — за переклад цього стандарту українською мовою та адаптацію відповідно до вимог GFCNI.